

Ellex[®]
Valiunas

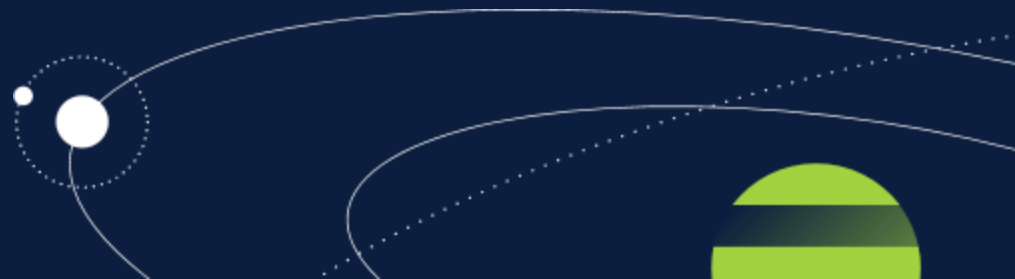
| 30 years

Savaitinis naujienlaiškis Viešieji pirkimai

2022 m. gegužės 30 – birželio 3 d.
22 metų savaitė

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Savaitės komentaras

22-oji metų savaitės naujienų apžvalga liudija nenumaldomai ateinantį (o gal atėjusį) vasaros sezoną.

Įstatymų leidybos procese teikiami paskutinės minutės pasiūlymai Ekonomikos ir inovacijų ministerijos registruotai viešųjų pirkimų reformai. Skubos tvarka įregistruoti pakeitimai, įteisinantys skirtingų perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimą siekiant bendrų tikslų. Apie tokios bendradarbiavimo galimybės įteisinimą puse lūpų jau buvo kalbama ganėtinai seniai, o tokio bendradarbiavimo įteisinimas turi tam tikros logikos. Kita vertus, siūlymas priimti pakeitimą skubos tvarka leidžia *numanyti*, kad plataus sutarimo šiuo klausimu nėra, bandoma išnaudoti atsivėrusį „galimybių langą“.

Institucijų veikloje jokių ypatingų naujienų nėra. Vasara.

Teismų praktikoje turime 7 sprendimus, tačiau tik du – bent kiek vertesni platesnės apžvalgos. Apeliacinis teismas paaiškino, ar galima pasiūlymų vertinimo etape tikslintis atitikį *deklaratyviems* techninės specifikacijos reikalavimams, jeigu pirkimo vykdytojui kyla abejonių dėl pateiktų *deklaracijų* teisingumo. Kitame sprendime Apeliacinis teismas išaiškino, kad kilus ginčui dėl sutarties nutraukimo tiekėjas negali prašyti laikinųjų apsaugos priemonių, kurios draustų pasinaudoti prievolių vykdymo užtikinimu bei laikinai šalintų tiekėją iš nepatikimų tiekėjų sąrašo.

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris, Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI: PROJEKTAI

- I. **Seimas.** 2022-06-01 Ekonomikos ir inovacijų ministerija skubos tvarka teikia Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimą, kuriuo siekiama sudaryti galimybę kelioms perkančiosioms organizacijoms bendradarbiauti tarpusavyje siekiant bendrų tikslų. Projekto numeris [22-8364](#).

Projekto esmė. 2014 m. viešųjų pirkimų direktyvos numato dvi galimas viešųjų subjektų bendradarbiavimo formas: vertikalų ir horizontalų bendradarbiavimą. Vertikalus bendradarbiavimas geriau žinomas *vidaus sandorių* pavadinimu, - tai bendradarbiavimas tos pačios organizacijos viduje, įskaitant visus tarpusavio kontrolės ryšiais susijusius asmenis. Tokia bendradarbiavimo forma jau seniai buvo numatyta Lietuvos viešųjų pirkimų teisės aktuose.

Horizontalus bendradarbiavimas – tai bendradarbiavimas tarp skirtingų perkančiųjų organizacijų, bendrai siekiant su viešųjų interesų tenkinimų susijusių tikslų. Tokio bendradarbiavimo pavyzdys, - kelių savivaldybių sprendimas kartu vystyti viešąjį transportą ar tvarkyti atliekas, kartu sprendžiant ir finansinius tokio bendradarbiavimo aspektus (piniginiai mokėjimai iš vienos perkančiosios organizacijos kitai). Tokio bendradarbiavimo galimybę siūloma naujai numatyti viešųjų pirkimų įstatyme, kartu nurodant, kad sprendimą dėl bendrų perkančiųjų organizacijų tikslų (t.y. kurių tikslų galima siekti bendrai) priims Vyriausybė.

Planuojamas įstatymo įsigaliojimas – 2022 m. liepos 1 d.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

Bent kiek reikšmingesnių institucijų aktualijų nėra.

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos apeliacinis teismas: jeigu pirkimo dokumentuose nėra reikalavimo pateikti dokumentų, kurie patvirtintų atitiktį techninėje specifikacijoje numatytiems reikalavimams, PO turi teisę (bet ne pareigą) pasiūlymų vertinimo metu reikalauti, kad tiekėjas pateiktų įrodančius dokumentus („*Transrevis v. Kauno r. savivaldybės administracija*“)

Reikšmė: patvirtina ankstesnę praktiką

Pirkimo dokumentuose nebuvo reikalavimo pagrįsti pasiūlymo atitikties daliai techninių specifikacijų. Todėl PO priėmė pasiūlymą be įrodymų, kurie pagrįstų atitiktį keliamiems reikalavimams.

Teisėjų kolegija pripažino, kad įrodomųjų priemonių nepateikimas kartu su pasiūlymu, kai to nereikalaujama pirkimo sąlygose, neturėtų būti vertinamas kaip pasiūlymo trūkumas ar neatitiktis viešojo pirkimo sąlygoms. Tačiau tai savaime neužkerta kelio PO suabejoti dėl tiekėjo galimybių tinkamai įvykdyti viešojo pirkimo sutartį.

Tokiose situacijose PO turi teisę (bet ne pareigą) papildomai aiškintis tiekėjo pateiktos deklaruojamos informacijos tikrumą, tokie veiksmai nelaikytini pirkimo sąlygų turinio išplėtimu, todėl leistini.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį galite rasti [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

2. Lietuvos apeliacinis teismas: tiekėjui ginčijant viešojo pirkimo sutarties nutraukimą negali būti taikomas laikinosios apsaugos priemonės, kurios draustų pasinaudoti sutarties įvykdymo užtikrinimu ar įpareigotų laikinai pašalinti iš nepatikimų tiekėjų sąrašo („Brostos keliai“ v. LAKD)

Reikšmė: *pateiktas išaiškinimas specifinėje situacijoje*

Byloje tiekėjas ginčijo PO sprendimą vienašališkai nutraukti sutartį bei įtraukti tiekėją į nepatikimų tiekėjų sąrašą. Tiekėjas prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones (**LAP**) – (i) uždrausti pasinaudoti sutarties įvykdymo užtikrinimu bei (ii) laikinai pašalinti tiekėją iš nepatikimų tiekėjų sąrašo.

Lietuvos apeliacinis teismas paaiškino, kad tokio pobūdžio LAP negali būti taikomos.

#1 Ginčas nėra susijęs su pateiktu prievolių galiojimo užtikrinimu (užtikrinimo sąlygomis ar teise pasinaudoti užtikrinimu), nagrinėjimo ginčo tikslas yra siejamas su tikslu išsaugoti sutartinius santykius. Tokiame kontekste nėra pagrindo uždrausti pasinaudoti sutarties įvykdymo užtikrinimu. Ypač, kai nėra jokių įrodymų leidžiančių suabejoti tiekėjo galimybe atsiimti sumokėtas sumas, jeigu ginčo metu tiekėjas įrodė savo teisumą.

#2 Informaciją apie sutarties neįvykdžiusį (nepatikimą) tiekėją perkančioji organizacija turi pareigą paskelbti nedelsdama ir nepriklausomai nuo to, ar šis tiekėjas teismine tvarka ginčija viešojo pirkimo sutarties nutraukimą. Todėl LAP, kuriomis prašoma laikinai pašalinti iš nepatikimų tiekėjų sąrašo, negali būti taikomos, kadangi tokiu atveju būtų paneigiama įstatymų leidėjo valia.

Lietuvos apeliacinio teismo sprendimą galite rasti [čia](#).